Rus güdümlü kimlikleşmede Gagauz örneği I

Daha önce Moldova'daki Rus güdümlülüğe kısa bir bakış yapılarak, Rus güdülü Gagauzlar konusuna giriş yapılmıştır.

Gagauzlar konusu ülkemizde genellikle duygusal yaklaşılan bir konu olduğundan, Gagauz gerçekliğine realiteden uzak tanımlar yapılmakta ve Moldova'da Rusya'nın ve Rus güdümlülüğün etkisinin artması için para akıtılmaktadır.

Gagauzlar....Kimdir ve nasıl bir yaklaşımla bu topluluk öğrenilebilir?

Gagauzlar konusunda Gürcistan bölücüleri oldukları gibi bugün Ukrayna'nın milli mücadelesine karşı Rusya için savaşan Rus işbirlikçileri Abhazlar ve Osetler konusunda yazdıklarımız konuya dair taban oluşturabilir[1]. Çünkü bir önceki yazıda Gagauzların Rus üniforması giyip Ukrayna'da Ruslar için savaşacaklarına dair ifademiz, bu tespitlere dayanmaktadır.

[1] http://edingagauz.md/sobitiya/v-chadyir-lungskom-ofise-soyuza-veteranov-v/

Dolayısıyla Türkiye'de Gagauzlara yönelik olumlu tüm anlatımlar, açıklamalar, ifadeler Rus etkisini yadsıyan bir cehalet örneğidir.

Tarih ve dil konularına geçmeden önce günümüz Moldovasındaki Rus işbirlikçisi Gagauzları incelemek belki de baştan hatalı düşündüğümüz sonucunu doğurabilir.

Lenin heykelleri gibi Sovyet kalıntısı heykeller ve Rusça, Rus emperyalizminin yerleşik unsurlarını tanımlamaktadır.

Öyleyse önce Gagauz topraklarında Sovyet kalıntısı heykelleri inceleyelim.

Besalma'daki bu heykel ne kadar güzel, ne kadar sanat içerikli ve Gagauzca değil de Rusça yazılar[2] ne kadar manalı, hümanistçe değil mi? Ama ortada bir şey yazıyor ve 1979 – 1989 tarih aralığı Gagauzlar için ne anlam taşımaktadır?

Sözde Türk Gagauzların *Senin için öldük Anavatanımız Rusya* anıtları[3]

---

[2] НЕТ ВОЙНЕ! / Пусть Войны никогда не тревожить сердца матерей за гибель своих сыновей. Пусть Мирная созидательная жизнь вечно будет главным условием человечества на Земле.

[3] Türkiye'de Rusya'ya olan saygıları ile tanınan Rus güdümlüler, Batı karşıtlıklarına ek olarak Osmanlı'da hatalar ve nedenleri şeklinde mantığa oturdukları şekilde için *Europe ils sont morts pour toi* yi kullanabilmektedirler. Batı istedi diye ölüme insanları odaklamaya çalışan Rus güdümlülüğün sadık kalemleri, Osmanlı askerlerini Rusların öldürmüş oldukları gerçeğine perde çekmektedirler ve aynı tanımları İdlib ve Suriye için tekrarlayanların Rus güdümlülüğün sadık kalemleri olmaları tesadüf değildir.

Resmi rakamlara göre İdlib'de 33 Türk askerini
şehit eden ezeli ve ebedi Türk düşmanı Ruslar
1853 Sinop Savaşı'nda 37 Osmanlı askerini şehit etmişlerdi[4]

Benzer bir Afganistan sözde Gagauz başkenti denilen Gagauz şehir merkezindeki başka bir heykelde de yer almaktadır ve bunun üstünde bazı isimler yazılıdır[5].

Yani Abhazlar ve Osetler gibi Rusya emperyalizminin Rusçası ile öp özgür olmuş Gagauzlar, Rusya için Afganistan'a gitmiş ve on iki tanesi orada ölmüş ya da kendilerine göre şehit olmuştur ve Rusya'nın emperyalist amaçları için öldükleri Afganistan hatırasını Rusya'ya olan sadakatlarinin[6] sembolü olarak anıtlarla da taze

---

[4] Amerika ve Batı karşıtlığı yapanlara soru: Amerika kaç tane Türk askeri öldürmüştür?
[5] https://images2.imgbox.com/9d/8c/wdU78ANK_o.jpg
https://images2.imgbox.com/da/36/kkCVwB1B_o.jpg
https://images2.imgbox.com/e2/06/HXPePxlA_o.jpg
http://www.gbm.md/index.php/2-uncategorised/87-afganistan
[6] Örneğin Gagauzlar Rus işgalciliğinin sembolü olan Aziz George kurdelesini yasaklamamışken, LGBT yürüyüşünü yasaklamaları Rusya'yı memnun etme arayışıdır.

https://newsmaker.md/rus/novosti/video-prodvigayut-raduzhnykh-rebyat-vgagauzii-zapretili-lgbt-marshi/

Bu yürüyüş aslında Moldova'daki muhafazakar Rus köleciliğine karşı bir başkaldırı olduğundan LGBT olsun olmasın muhalifleri bir araya toplaması açısından önemsenmiştir.

https://iwpr.net/global-voices/moldovas-largest-ever-pride-march-defies-critics

Bu nedenle Putlerci emperyalist Ruslar gibi Rus güdümlüler LGBT'ye karşı düşmanca açıklamalar yapmışlardır.
Sadece LGBT değil;
1 – *Ya Yemen ya Afganistan ya Irak...*
2 – Nato Ukrayna'yı silahlandırıyor, Ukrayna'da katliam yapıyor
3 – Avrupa çöküyor, ekonomisi battı, grevler her yerde
4 - Toros bu işin içinde, siz Toros çocuğunuz!(Kalinka)
5 – Türkiye'deki Rus güdümlülüğü savunmak için Abhazya eki çıkartan gazetelerinde Rus sevici çizerler ne kadar harika tespitlere sahipler

https://www.dailysabah.com/columns/emre_gonen/2019/10/17/how-is-the-turkish-military-operation-perceived-abroad/amp

https://avatars.dzeninfra.ru/get-zen_brief/7732059/pub_6355360c52b00b67c4e2cbe4_6355360c52b00b67c4e2cbe5/scale_1200

6 – *Moldova çöküyor, Moldova fakirleşiyor, insanlar aç kardeşim aç, insanlarımız Moldova'yı terk ediyor, Rusya'dan gaz almazsak donarız, perişan oluruz. Bu Amerikan kuklası gelmeden ne kadar mutluyduk, Avrupa'nın en mutlu toplumuyduk...Amerika'nın köleciliğinden ve işbirlikçilerinden bıktık. Ey İşçiler Birleşiniz!* [1]

...

ve *Amerika katil, defol Amerika* diyen Rus güdümlülerin** sözcülüğünü yapmak Rus Sputnik ve Russia Today'e kalmıştır ve Russia Today Moldova'nın Rus güdümlülükten kurtulması ve Gagauzlarla farklılık değil de ortak tabanda buluşma yönünde attığı adımlar nedeniyle Sayın Sandu'ya yönelik faşist imajı oluşturacak kadar ileri tanımlamalar yapmış ve soytarı gazeteciliğin ne olduğunu göstermiştir.

https://orheitv.md/america-ia-o-inapoi-pe-maia-sandu-intoarce-ne-libertatea-un-grup-de-tineri-au-protestat-in-fata-ambasadei-sua-cerand-eliberarea-politicienilor-cercetati-penal-video

https://eadaily.com/ru/news/2022/09/02/sandu-priehala-v-komrat-ubezhdat-gagauzov-zabyt-o-tom-chto-nas-razdelyaet

https://mega.nz/file/2wFj0RLC#SrqMfehXVUNeKGuJ2oBw5gkehz7Y-L9hw9aw_irCoP8

1. Rus güdümlülerin propaganda için kullanacakları bir temel yokken fikri propaganda açısından eş oldukları Kuzey Kore'de en azından bir temel vardır. Dolayısıyla Türkiye'de *Vietnamın pis karısı Amerika katil, defol Amerika* diyen Rus güdümlüler, Romanya'daki komünistlerin Lipscani Sokağı planları gibi plan yapmalılardır ve Kuzey Koreliler gibi geleneksel kıyafet giymelilerdir; şalvar, başörtüsü, sarık, fistan...Tabi Ruslar dalga şunlara bak diyip dalga geçerse ay boba Putler'e şikayet de edilebilir.

Rus güdümlülerin tanımlarının kaynağı Amerika'nın değil de Amerika güdümlü dedikleri yani Rusya'yı veya Rus güdümlülüğü öyle veya böyle benimsemeyen hükümetleri terör rejimi olarak tanımladıkları 1960'lardır. Yani bunların propagandaları bile 1960 modeldir.

Moldova'da başlayan Rus güdümlülere karşı tutuklamalar ve Batı yalanlarına karşı Russia Today ve ardıllarını seyreden Rus güdümlülere yönelik oluşan milli bilinçlenme ortamında Rus işbirlikçilerinin liderleri olan Gagauz belediye başkanı da korkuya kapılmış, herhalde Rusya ve Türkiye ile telefon trafiğine başlamıştır[2].

2. https://nokta.md/smi-za-propagandu-vojny-zaderzhan-redaktor-gagauzskogo-sajta-svyazannogo-s-deputatom-nsg/
https://balkaninsight.com/2022/06/09/moldova-prosecutors-quiz-russian-journalist-over-war-propaganda/
https://nokta.md/ne-priyatnye-mysli-irina-vlah-dopuskaet-chto-mozhet-byt-zaderzhana-posle-dodona/
https://www.youtube.com/watch?v=Tqtz8WobHOE

Böylece Gagauzlar Rus işbirlikçisi, Gagauzca konuşmayan başkanlarını eleştirebilmiştir.

https://anasozu.com/bunun-esabini-da-yok-kim-sorsun-butundunna-gagauzlarin-kongreslerini-yok-edip-kendisina-ekonomika-forumnari-yaper/

Daha önce Nato karşıtı, Gladio kelimesini kullanan İsviçrelinin emperyalist, faşist, sömürgeci ve işgalci Rus devleti'ne hizmet eden Russia Today'i özgürlüğün, Batı'nın yalanlarına karşı doğruluğun sesi olarak da tanıttığını göstermiştik.

Her gün Rusya dışında başka uluslardaki erkeklerle maksatlı evlenen Rus kadınlar gibi olduğunu gösteren ve bu nedenle Rusların bile önem vermedikleri Ork haber ajansı olan Russia Today, Ukraynalı değil emperyalist politikalarına karşı olan her çocuğun boğulmasını veya yakılmasını söyleyecek kadar psikopat katillerin Nato karşısındaki özgürlüğünü temsil etmektedir. Bir daha yazmakta fayda var, Russia Today çocukların boğulmasını, yakılmasını meşru gören bir propagandası örgütüdür ve Rus devletinin hizmetinde bir propaganda kanalında bunu açıkça söyleyebilmenin nedenin ise Rusya'nın güç arayışında kadın ve çocukların ölebileceğini söyleyen faşist Putler'den kaynaklandığı belli iken Russia Today ve Rus güdümlüleri dikkate almanın anlamı da açıktır.

https://www.reuters.com/world/europe/ukraine-urges-global-ban-russias-rt-after-presenter-calls-drowning-ukrainian-2022-10-23/

https://www.newsweek.com/russian-state-tv-boss-says-drown-ukrainian-children-burn-families-alive-1754116

https://vesma.today/news/post/43202-veduschiy-telekanala-russia-today

http://kremlin.ru/events/president/news/20366

https://lb.ua/news/2014/03/04/258140_putin_poobeshchal_ispolzovat.html

tutmak[7], bu anıtlarda Rus çalgılarıyla Rus şarkılarını söylemek[8], ölenlerin Rusya için hizmetlerinin ölümsüzlüklerini hatırlamak bir Gagauz kimliği olmuştur[9].

Moldova'da Rus güdümlülerin ve Gagauzların tarihsizlikerini kapattıkları
Rus güdümlülük için kullandıkları slogan:
наших исторических друзей — народа великой России

---

[7] Gagauzların BAY_an olan sözde liderlerlerinin, Suriye'deki kişi kültü putperesti Baasçılarca da önemsenen Moldova'daki Rus güdümlülerle ilişkilerinin iyi olduğuna değinilmiştir.
https://syrianembassy.ro/ar/2019/10/15/للجمهوريّ-عمل-بزيارة-يقوم-دودون-ايغور/
Çünkü son Baasçı'nın Suriyesi gibi Gagauzlar da Rusya için var olduklarını düşünen seviye olarak düşük topluluklardır.

[8] Türkler gibi Rus'un egemenliğinde veya tiranlık altında yaşayan halklar için Rus faşizminin sembolü anlamı aynıdır: **Domuz, tomuz, ağıl...**
Ve sonra 1828'de Ruslar tarafından kuşatıldığı zamana ait bir türkü hâlâ orada yaşayan Gagauzlar arasında – gerçi gizliden gizliye, gerçi çok yavaş sesle - söylenmekte devam etmiştir:

Varnanın etrafı deniz
Varnayı sardı domuz
Verin tabyalara omuz
Biz Varnalıyız ağalar
İmdat Varnaya.

[9] http://afgan.ru/memorial/441tanasoglo-mih-kir-afgan-.html
https://raioncomrat.md/h3-20-letie-otkryitiya-pamyatnika-voinam-afgantsam-v-komrate-otmetili-prazdnichnyim-kontsertom-h3/
https://laf.md/2020/12/30/peretashhil-ranenogo-soldata-i-ne-dal-emu-umeret-istorii-veteranov-vojny-v-afganistane/
https://web.archive.org/web/20220810044230/https://grt.md/news/2022/05/16/в-селе-чишмикиой-торжественно-открыл/
https://kopcak.moy.su/news/vozmozhnost_vozvedenija_memorialnogo_kompleksa_v_kopchake_obsuzhdalsja_primarom_s_poslom_rf_faritom_mukhametshinym/2016-04-14-563
http://www.copceac.md/2021/04/19/memorial-pamyati-voinam-afgancam-postroyat-v-centre-sela/
https://grt.md/news/2022/09/19/в-копчаке-состоялось-торжественное/
https://web.archive.org/web/20220626015930/https://grt.md/news/2022/03/30/в-селе-кирсово-открылся-музей-памяти-в/
https://grt.md/news/2022/05/23/gagauziyada-%d0%bci-24-elikopterin-ekipajin-kahramannii-icin-afganistanda-tiparladilar-kiyat/
http://molodejisport-ge.md/384-v-kopchake-proshel-turnir-pamyati-borisa-yanakoglo-pogibshego-v-afganistane.html
https://chirsovo.md/2022/03/28/v-gimnazii-im-mihaila-tanasoglo-sostoyalsya-tradiczionnyj-sportivnyj-turnir/

Ben muhafazakar ve Kızıl bir Koreli olarak diyorum ki yoldaşlar
Amerikalılar zalimdir yoldaşlar

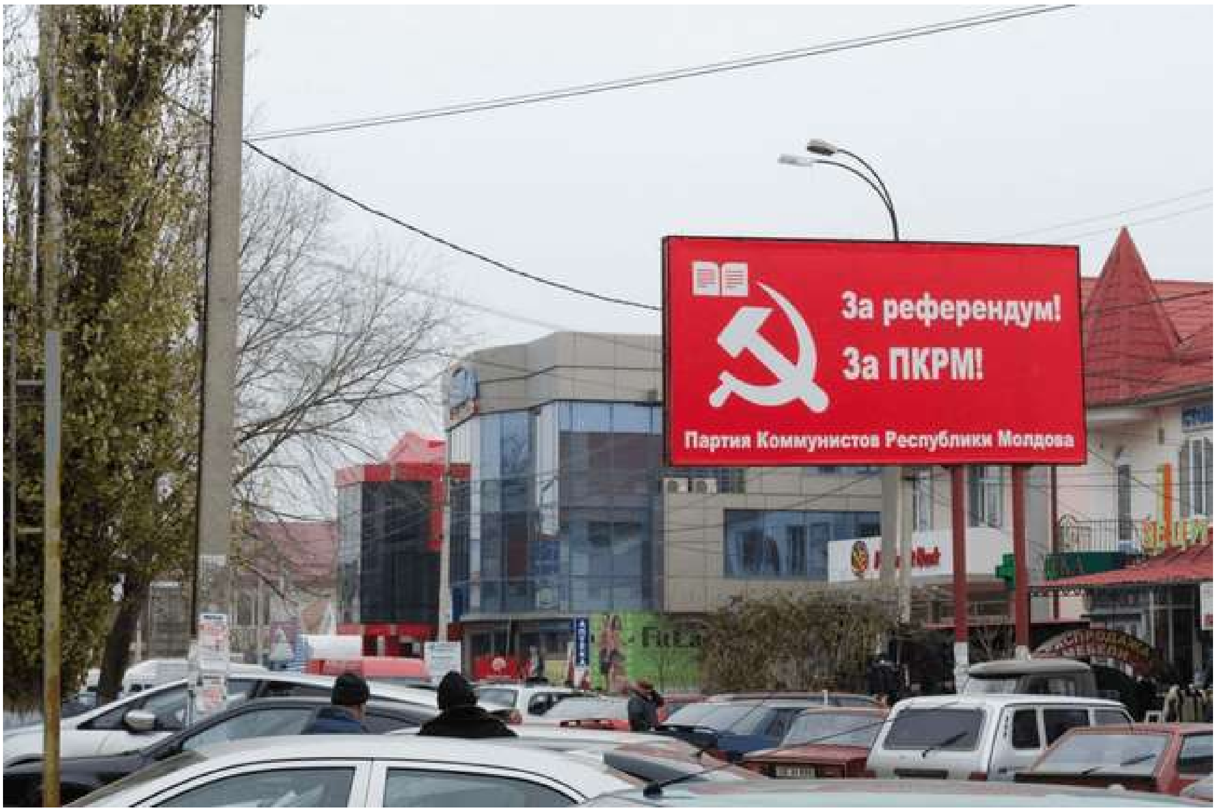

За референдум! За ПКРМ!

Çocukların yakılmasını ve boğulmasını propaganda yapan ve
Rus karşıtı ise çocuklara tecavüz edilmesi bile savunabilecek Russia Today

Dolayısıyla bu iki anıt Moldova'daki Sovyet kalıntısı heykellerden, anıtlardan çok farklıdır. Gagauzlar Rusya için ölmüşlerdir ve neden şimdi de ölmesinler[10]?

---

[10] Gagauzlar arasında Rus propagandaları ve Rus yanlılığı yaşlı ve eski askerlerce maaş garantisinin devamı için desteklenmektedir.

https://nokta.md/russkij-ivan-pod-imenem-putina-prihodit-sjuda-aktivist-iz-gagauzii-nazval-nashi-zemli-rossijskimi/
https://nokta.md/veteran-sozdaniya-gagauzii-nazval-rumyn-natsistami-i-predatelyami-rossii/
https://gagauzinfo.md/news/life/oppozitsiya-v-parlamente-predlozhila-viplatit-kazhdomu-veteranu-vtoroi-mirovoi-voini-po-100-tisyach-leev
https://aif.md/veterany-budut-poluchat-v-2021-godu-povyshennye-posobija/

Bununla birlikte Moldova'daki Rus propaganda merkezi ya da Rus Bilim ve Kültür Merkezi Gagauzya'da Zafer Gönüllüleri(Добровольцы Победы) standartlarında[1] yeni nesle yerli işbirlikçileriyle Rus propagandalarını anlatmaya ve onları Rus zihniyetiyle uyumlu tutmaya devam etmektedir.

https://gagauzinfo.md/index.php/news/life/v-gagauzii-proshla-vistavka-posvyaschennaya-zhenschinam-uchastvovavshim-v-vov
https://nokta.md/v-shkolah-gagauzii-proveli-vystavku-bessmertnyj-stalingrad-ejo-organizator-vojnu-v-ukraine-nazyvaet-sobytiyami/

1. https://novostipmr.com/ru/news/21-05-08/volontyory-pobedy-pridnestrove-sohranyaya-istoricheskuyu-pamyat

Çünkü Gagauzlar Bulgaristan'nın kuzeydoğusundaki Balçık'ın da bir Gagauz yerleşim birimi olduğunu söylemektedirler[11] ve zengin Romen doğalkaynaklarını Rusların sömürmesi için kendilerini öne atabileceklerini düşündürtmektedirler. Yani Gagauzlar sadece Moldov ayrılıkçıları değildir, Rus emperyalizminin gönüllü fedaileri olabilirler.

Gagauzların Rus sevdası Zafer Gönüllüleri'nin evlerinin kapılarına asacakları В этом доме живёт участник Великой Отечественной войны tabelasına ek ruble kadar değerlidir.

---

[11] Bu tanımlama Gagauzların Bulgaristan'daki Alevilerle benzer bir kökenden gelmiş olduklarını ve Bulgaristan'daki Aleviler gibi Gagauzların, hepsi olmasa da bir kısmının veya kökene dair bir kolun; Türkmenistan, Türkistan, Orta Asya kökenli değil de Osmanlı kökenli yerleşimcileri tanımlama ihtimalini arttırmaktadır[1].

1. Şu ifade ise bunu başkalaştırma amaçlı yapılmış bir tanımlamadır:

> Bilhassa çok dindar papazların seçilip Gagauz köylerine gönderilmesi de tesirini yapmaktan geri kalmamış ve Osmanlı idaresi altmda din işleriyle pek uğraşmasını sevmeyen Gagauzlar, zamanla Hristiyan âdetlerine ve ibadetlerine daha fazla alıştırılmışlar.

Bulgaristan'daki Aleviler gibi görünse de Rus güdümlü Belarus bayrağıyla, Kırım Tatarları gibi Hıdrellez Bayramı'nı kutlayan Gagauzların Trakya şivesine benzer konuşanları[2] dışında Türklükle bağ şeklinde en olası köken Kırım Tatarları'dır ve bu kökende de Osmanlı'nın etkisi bulunmaktadır.

https://unpo.org/article/18168
https://crimea.ria.ru/20160503/1104750491.html
https://ru.wikipedia.org/wiki/Копчак_(Гагаузия)

2. Daha olası tanımlama: близкият до българските турски диалекти майчин

Gagauzlar kendilerini öz Türkçe konuşanlar olarak, Arapça ve Farsça etkisi göstermeyen öz Türkçeciler olarak görmektedirler. Bu Tatarca ile anlamlı olabilir, ama eğer Gagauzlar Bulgaristan'daki Aleviler veya Balkanlardaki Bektaşiler(Osmanlı'nın nüfuz politikası) gibi Alevi kökenli olup, günümüzde Balkanlarda olduğu Hıristiyanlaşmışlarsa kökene dair en önemli unsur olan Osmanlı ve tabi kökendeki inanç olan Alevilik dışlanmaktadır.
Bunun temel sebebi ise Osmanlı'nın işgalci ve Rusya'nın ise kurtarıcı olarak tanıtılmasıdır.

https://ru.wikipedia.org/wiki/Котловина_(село)

Dolayısıyla Gagauzların köken dedikleri köksüzlüklerini Zentralasien'den ışınlanma yoluyla Romen bölgesine taşıma nedenlerinin altında Rus etkisinin tamamlayıcılığı bulunmaktadır, aynı Abhaz ve Osetlerin Son Baasçılarla, Venezuela vb. ilişki kurmaları gibi.

Sözde Türk denilen Gagauz yerindeki diğer heykellere bakalım:

1 – Yine Besalma'da, kiliseye yakın yerde Gagauzlar Stalin döneminde kendilerine yapılan katliam, asimilasyonları unutmuş ve Sovyetlerin İkinci Dünya Savaşı'ndaki zaferlerinin kalıntısına sahip çıkmışlardır, aynı Komrat'taki Sovyet kalıntısı tapınma yeri gibi.

Bu adi Sovyet kalıntısında dikkat edilmesi gereken yanda bulunan yıldız içinde sönmez ateşlerin yakıldığıdır[12].

Yıldızın temsil ettiği militarizmdir[13]. Dolayısıyla Gagauzlar yıldız içinde ateş yandıkça Rus'un hizmetkarları olarak Rus üniforması giyeceklerdir.

2 – Gagauzlar da Leninperestlerdendir. Bu yüzden neredeyse her sokağın ismi Lenin caddesidir ve bu caddelerin bulunduğu Çadır Lunga'da sarartılmış Lenin heykeli...[14]

3 – Tomay'daki Sovyet kalıntısı bir ucube[15]

4 – İsmine bakılıp Türklükle bağlantı kurulan Kıpçak'da Rus emperyalizmiyle öğrendiklerini tekrarlayan Gagauzların devam eden Sovyet kalıntısı sempati heykelleri(Герои Великой Отечественной войны, 1941-1945)[16]

---

[12] https://images2.imgbox.com/10/fe/alrCpeqK_o.jpg
[13] https://images2.imgbox.com/54/e7/BKmJh4Hx_o.jpg
[14] https://images2.imgbox.com/16/52/PDWkRHr8_o.jpg
https://www.gagauzia.md/ru/turizm/dostoprimechatelnosti/pamyatniki-gagauzii/pamyatnik-v.i.-leninu.html
[15] https://images2.imgbox.com/db/6a/MYkF2Feb_o.jpg
[16] https://images2.imgbox.com/52/13/XLJ2ZqMU_o.jpg

5 – Komrat’ta Rus emperyalizmine tapınım anıtı(Вечная память павшим воинам) ve ortada Rusya için sönmez ateş yanmaktadır[17].

Araçsallaştırılan sanatla idealleştirilen Rus faşizminin simgesi[18]

[17] https://images2.imgbox.com/f2/93/jHdD6apy_o.jpg
https://1941-1945.md/map/gagauziya/monuments/52/
[18] Rus barbar bir toplumun değeri olduğundan, sanat ancak Rus bilincine hizmet ettikçe var olacaktır.
https://www.tretyakovgallerymagazine.com/articles/si-italy-russia-crossroads-cultures/italian-journey-fyodor-matveyev
https://www.dailyartmagazine.com/roman-holiday-italian-landscapes-through-the-eyes-of-russian-artists/

6 – Valkaneş'te sarı değilken sarartılmış Kel Lenin herhalde Gagauzlara ışık olmuştur[19]

Bazı Gagauzlar ise sarartılan Kel Lenin'nin kendi tarihleriyle ilgili olmadığını, bu Sovyet kalıntısı ucubenin Rus emperyalizminin gerçekliği olan karanlığın, cehaletin, sömürünün bir simgesi olduğunu bilmektedirler[20] [21]:

> Я как сейчас помню жуткую картину: мама падает на пол, вцепившись в отца, а солдаты оттаскивают её. Еле оторвали её от папы ... Папу, как мы узнали позднее, этапом отправили в Свердловскую область в ИТЛ города Ивдель, где он умер в 1942 году. Его нашли в лесу мёртвым, замёрзшим... Я очень любила отца, но так и не успела почувствовать отцовскую ласку сполна. Советская власть отняла у меня отца и уничтожила его...
>
> В июле месяце наш эшелон доехал до станции Арыс Южного Казахстана. Там уже нас ждали телеги, запряжённые волами. Высланных граждан на лодках переправили через Сырдарью. Нам, не привыкшим к большой воде, было страшно плыть по реке. Нас привезли в совхоз Баиркум и поселили в заброшенном домике-землянке казахов, которых также выслали из своих домов. В 20-е–30-е годы высылали казахов, и вот их заброшенный дом достался нам: ни окон, ни дверей, пустые проёмы.

---

[19] https://images2.imgbox.com/46/cb/vKYzjw7p_o.jpg
[20] https://mega.nz/file/LkVWlC5B#oAaXD5e8JBPcpgbcxsafP8jJoSEh9NyCyNUb1-LkA_o
[21] Batı karşıtlığı altında Rus propagandalarına yer veren zihniyetin temsilcilerinin Jomo Kenyatta'nın ifadesini çarpıtarak şu biçime getirip sıkça yer verdiklerine değinmiştik: *Batılılar Afrika'ya geldiklerinde onların elinde İncil bizim elimizde topraklarımız vardı, şimdi bizim elimizde İncil onların elinde ise topraklarımız var.*
Kızıl elbiseleriyle Rusya'dan gelen Ruslar Moldova'ya geldiklerinde onların elinde Kapital, Gagauzların elinde toprakları varmış; sonra Gagauzların elinde komünizm Rusların elinde ise toprakları olmuş.

7 – Moldova'daki Rus güdümlüler Çöşmäküü'deki Lenin heykeli gibi ekonomik durum ne kadar kötü olursa olsun Lenin heykellerinin yenilenmesinden yanadırlar[22].

Çünkü Gagauzlar Rusya ile tarihlerini anlamlı kılmış, Rusya'nın Kızıl Emperyalizmi'nin Moldova'daki araçlarıdır[23], ama Türkiye'de farklı kanallar siyasi çıkarlara uyumlu şekilde Gagauzlar Türk olduğunu propaganda yapmaktadır.

8 – Gagauzlar sadece Sovyet kalıntısı heykeller önünde diz çökmemektedir, Rusya'nın hizmetinde olduklarını göstermek için Sovyet dönemi kalıntısı tankları bile kutsal kabul etmektedirler, aynı Transdinyester'daki diğer Rus işbirlikçi Moldov ayrılıkçılar gibi[24].

Tankperestlik Gagauzların Rusya için öğrendikleri
muhafazakarlık kimliğidir

[22] https://bloknot-moldova.ru/news/vpered-v-proshloe-pamyatnik-v-i-leninu-byl-otkryt--1034325
[23] https://images2.imgbox.com/d0/49/RCKqunor_o.jpg
[24]https://grt.md/news/2022/09/13/в-гагаузии-отметили-день-танкиста-что/
https://www.youtube.com/watch?v=FR6L2RikDEA
https://www.youtube.com/watch?v=FRWWZEhwuh0

9 – Türkiye'de Rus güdümlülüğü savunan millici güçler Venezuela'da, Küba'da...yani Rus güdümlü bazı devletlerde Atatürk heykeli var demektedirler, Rus sempatisi oluşturmak için.

Gagauzlarda Atatürk heykelinin neden olmadığını bu Rus sempatizanları açıklayamamaktadırlar.

Gagauzlarda Atatürk heykeli değil de büstü yakın zamanda, Rusça'nın değerli hale gelmesi için, Türkiye ile bağlantılı bir kütüphane yapılınca bahçesinde görülmüştür[25].

Süleyman Demirel'in büstü ise Rusya'ya sadakat yemini etmiş kadın başkan zamanında partlatılınca tekrar görülmüştür, ancak dikkat edilmesi gerekenler Moldova'daki Rus işbirlikçilerinin Moldova'daki Rus kalıntısı anlayışta görüldüğü gibi Rusya'yı taklit etmiş oldukları ve Süleyman Demirel'in Gagauzlar için anlamının Puşkin veya Rus devletine hizmetleri nedeniyle Dimitrie Cantemir kadar olduğudur[26].

Türk kardeşliği zorlamalı bir kardeşlik midir?

10 – Girişinde orak çekiç olan Etulia'da bir Karl Marx heykeli bulunmaktadır. Karl Marx'ın düşüncelerinin kaç tane ülkeye refah getirdiği önemli olmadığından, Ruslar için savaşmış olmanın ve savaşacak olmanın sembolü olarak bu heykel anlam taşımıştır[27].

---

[25] https://images2.imgbox.com/d9/e4/x748Uhj4_o.jpg
https://images2.imgbox.com/1f/43/Z5IOoOEm_o.jpg
[26] https://www.gagauzia.md/ru/turizm/dostoprimechatelnosti/pamyatniki-gagauzii/alleya-slavyi-s-byustami-vyidayushhixsya-lichnostej.html
https://www.milliyet.com.tr/siyaset/gagauz-da-demirel-bustu-1177971
https://www.prospect.md/ru/history/istoricheskie-zony-parki/alleya-klassikov.html
https://alex-anv.livejournal.com/1001927.html
https://images2.imgbox.com/a3/cd/6iaBuN4F_o.jpg
https://images2.imgbox.com/36/13/hMo1M9O8_o.jpg
[27] http://www.vestigagauzii.md/index.php/novosti/obshchestvo/1962-etuliya-rodimyj-serdtsa-ugolok
https://point.md/ru/novosti/obschestvo/v-etulii-otkryli-pamiatnik-voinam-pogibshim-v-pervoi-mirovoi-voine/

11 - Heykeller ve anıtlar içinde bir tanesi daha özeldir.

Valkaneş'de Kagul Meydan Muharebesi'ni kazanan, Osmanlıları mağlup etmiş Ruslar ve Rus zaferi için bir anıt bulunmaktadır.

Önce St. Petersburg'daki obelisk taklidi iken sonradan Yunan sütunu olunca anlamını Gagauzlar için kaybetmemiş bu anıtın önemi Ruslar gibidir; Türkleri mağlup etmiş, perişan etmiş Rus zaferini Gagauzlar kutlarlar ve Türkiye'deki duygusallara veya millici güçlere de *Gagauzlar soydaşmış, moydaşmış, kardemiş…* şeklinde tanımlar yapılır[28].
Eğer bu tanımlara inanılırsa o zaman *Russiya Russiya* diye bağırmak[29] ve Putler'i çiçekler içinde kutlayıp, Lenin heykelleri önünde eğilmek de lazımdır.

[28] https://en.wikipedia.org/wiki/Battle_of_Kagul
https://ru.wikipedia.org/wiki/Памятник_Кагульской_битвы
https://discovergagauzia.md/en/attractions/the-monument-of-victory-from-vulcanesti/
https://www.gagauzia.md/ru/turizm/dostoprimechatelnosti/pamyatniki-gagauzii/pamyatnik-kagulskoj-bitvyi.html
https://images2.imgbox.com/e4/fa/0CPI7PlJ_o.jpg
https://images2.imgbox.com/39/33/e3g7Kcq0_o.jpg
https://www.youtube.com/watch?v=UqHDHR1f96o
[29] https://mega.nz/file/vsNlmZ4R#1kMHRUCRY0-Rrxs15RyhuGyv7S5QL71O5lA4kAOAn0E

Moldov ayrılıkçısı, Rus iş birlikçisi ve Atatürk gibi Süleyman Demirel heykelinin de
olmadığı sözde Türk olan Gagauzların belediyelerinde(!)
Osmanlılara diz çöktüren, Türklerin kanlarını akıtan Rusların zafer anıtı
Moskovadan görülmesi için göğe kadar uzanırken
Türkiye'de bu Rus iş birlikçilerine sempati duyulmaktadır

Gagauzlar Türkçü zihniyetin düşüncelerinden farklı şekilde değer verilen bozkurt(!) simgesini kullandıklarından, Rus güdümlü olsa bile Türkiye'deki millici güçlere göre SS veya CIA'nın hizmetinde olabilecek[30] Gagauzların, heykelleri ve anıtları tarihlerinin Sovyetler ve Rusya'nın gölgesinden ibaret olmadığından; o çok eski Orta Asya kökenli sözde Tatar etkisinden bile bağımsız Oğuz'a sağlam borularla bağlanmışken aynı Gürcü ayrılıkçısı ve Rus işbirlikçisi Abhazlar ve Osetler gibi, müzelerinde Yunan'ı, Çin'i, Mısır'ı bile geride bırakacak steplerden ışıma yoluyla getirdikleri tarihlerine ait unsurların bulunması lazım değil midir?

Buna karşılık o sözde çok eski tarihleri arasında ışıma kaynağı olan Lenin'nin kel kafasının kabartmaları, eski SSCB unsurlarının bayrakları, kadının varlık nedeninin Parti için bir görev olduğunu ve silah kullanmıyorsa görevinin tavuk gibi çocuk ve daha çok çocuk doğurmak olduğunu benimsemiş Kızıl Emperyalizm kalıntıları[31]...ve Afganistan'da Rusya için ölmelerinin hatıraları dışında gerisi fasulye yetiştiriciliğine bağlı ortaya çıkan bol doğalgaz olarak Gagauz kültürünü temsil etmektedir[32].

Rusya ile birlikte iki millet tek devlet kurmuş Gagauzların sözde liderleri gençleri de hedef alıp, ülkenin geleceği için gençlere yatırım yapılması gerektiğini söyleyebilmiştir.

https://gagauzinfo.md/top1/70916-irina-vlah-energiya-i-intellekt-molodezhi-dolzhny-byt-maksimalno-ispolzovany-dlya-modernizacii-strany.html

Rus işbirlikçisi Gagauzlar hakkında Türkiye'deki duygusal kişilere yönelik Türklük reklamı yapılması gibi bu ifadenin altında bir Rus kokusu olup olmadığına dikkat etmek gereklidir.

---

[30] Nato ve CIA ve AB ve SS'lere karşı olmaları Rus güdümlülükten kaynaklandığından, İsveç'te bile koruma kalkanı bulmuş Türkiye'deki Rus güdümlülerin, günümüzdeki Gürcistan devletine karşı bile Nazi tanımı yapmalarında sadece bir afiş bile yeterli olmaktadır.

https://images2.imgbox.com/38/ee/5UDqVVs3_o.jpg
http://russianmontreal.ca/vy-dolzhny-byt-kak-legavye-sobaki/
https://pbs.twimg.com/media/D6MYNj3UcAYNGzd?format=jpg&name=large

Tek bir harita ile Amerika'nın Türkiye'yi bölmek istediğine dair tanım yapan millici güçlerin zihniyetleri belli bir ortaklığa sahiptir.

Buna karşılık Rusya için Nazi selamı yapan Ukraynalılar da özgürlük savaşçıları olabilirler. Çünkü ***Rus güdümlülük iki yüzlülük temelinde kurulmuştur.***

https://beltsymd.ru/2018/02/22/header/uchastnik-konflikta-na-dnestre-my-ne-planiruem-napadat

[31] Rus kadınların Rus güdümlülük potansiyeli olan ülkelerdeki erkeklerle evlenmelerinin nedeni Rus güdümlü peşmerge organizasyonları oluşturabilmedir ve onların güzel gibi görünen yüzleri altındaki gerçek Ork güzelliğidir.

https://images2.imgbox.com/a5/ae/gTuXzaoV_o.png
https://mf.b37mrtl.ru/rbthmedia/images/2022.08/original/6304958c1c9655385b246bbe.jpg
https://qph.cf2.quoracdn.net/main-qimg-a67aec16a7d1ce2c315b96c6746fa1b6-pjlq

[32] https://images2.imgbox.com/85/83/DOYXc8fc_o.jpg
https://images2.imgbox.com/5d/e2/K6XELrC8_o.jpg
https://images2.imgbox.com/75/ce/tBqvcdcX_o.jpg
https://images2.imgbox.com/53/4e/wCoLhqwD_o.jpg
http://edingagauz.md/sobitiya/v-chadyir-lungskom-ofise-soyuza-veteranov-v/
https://gagauzinfo.md/top2/64223-30-let-bez-sssr-kak-k-raspadu-soyuza-otnosyatsya-v-gagauzii.html
https://en.wikipedia.org/wiki/Mother_Heroine
https://trud-kamensk.ru/2019/12/04/slava-zhenshhine-materi/
https://life.ru/p/1227735
http://tehne.com/event/arhivsyachina/obraz-zhenshchiny-v-sovetskih-plakatah-1920-40-h-godov

Öncelikle gençlerden bahsedilmekteyse, üniversite önemlidir. Bunlarda Gürcü ayrılıkçıları Abhazlar ve Osetler gibi Rus güdümlü ise gurur duyacakları bir üniversiteleri vardır herhalde.

Gagaruskiye'nin üniversiteleri de varmış. Türkiye'den Rusya'da Rusça okumak pahalı diye ucuz olduğundan tercih edilen Komrat Üniversitesi diye bir kuru fasulye üniversiteleri varmış.

Gagauzlar için formal dil Rusça'dır ve bu sözde üniversite Rusça'nın ve Rus kültürünün kalkınmasını kendisine vazife bilmiştir. Çünkü Anatol Ţăranu'nun tanımlamasındaki[33] Rus dünyasında yer almayı her şeyden çok önemseyenlerin Rusya olan ilişkileri Moldova'daki Gagauz kimliklerinden bile daha önemli olmuştur veya Gagauzluk, ayrılıkçılık tehditleri savurdukları, Moldova'dan Rusya için para istemek[34] amacıyla

---

33 https://www.ipn.md/en/invoking-russophobia-as-justification-for-imperial-war-op-ed-by-7978_1096318.html

34 Kişinev'in Gagauz dilinin korunması için şartının Romence'nin önemsenmesi, ortak dilin ya da farklılıkların çözüm dilinin Rusça değil de Romence olmasına yönelik açıklamalar sonrasında Rus işbirlikçisi o sözde efsanevi dillerinde kitap basmak gibi farklı unsurlar için yarım milyon dolara yakın bir miktarı Moldova'dan istemiştir.

https://newsmaker.md/rus/novosti/majya-sandu-prizvala-sokhranit-gagauzskij-yazyk/

Bu miktarı isteyen Gagauz denilen Rus işbirlikçiliğinin, LGBT karşıtlığını Rus muhafazakarlığı ile açıklayan ve eğitimde gelenekselciliğin olması gerektiğini açıklayan Gagauz temsilcileri, Moldova hükümetini eğitim konusunda eleştirmiş, Gagauzlara istenilenlerin verilmediğini ifade etmiştir.

https://esp.md/ru/sobytiya/2022/05/27/v-gagauzii-zapretili-propagandu-lgbt-soobshchestva-genderdok-m-osporit-eto-v

https://gagauzinfo.md/top2/68773-pravitelstvo-ne-podderzhalo-proekt-o-predostavlenii-posobiy-uchitelyam-iz-gagauzii.html

Eğitimde muhafazakarlık olacaksa, bunun Rusçuluk ve Rus güdümlülüğe devam şeklinde olacağı açık olduğu gibi Romence'ye de karşı bir tutumun alınması zorunludur ve bu zihniyette olan Moldova'daki Rus işbirlikçileri Moldova'dan para istemektedirler. Yoksa Rusya'nın yardımına mı koşulacaktır ya da zaten tek devlet iki millet zihniyetinde olanları neden Moldova önemsemek zorundadır?

https://gagauzinfo.md/top1/57931-prosche-vsego-vse-srezat-i-skazat-chto-deneg-net-tanasoglo-o-tom-pochemu-nsg-ne-prinimaet-byudzhet.html

Sonuçta Rusya Gagauzları ve Gagauz çocuklarını Rus gözlüklü bir muhafazakar bilgi ile beslemektedir, onlara en son bilimsel keşifleri gösterdiği gibi tarihlerini, dillerini, kültürlerini de göstermektedir ve yine Moldova'dan para isteyen, eğitimde muhafazakarlığı ve Rus Klasiklerini dünyayı tanımak için yeterlilik olarak savunan ve Rus muhafazakarlığına göre erkeğin arkasında olması gereken aynı kadın Rusya'nın gönderdiklerine karşı nasıl teşekkür edeceğini bilmeyen bir Rus işbirlikçisidir.

https://comrat.md/806-associaciya-knigoizdateley-rossii-peredala-partiyu-knig-detskim-sadam-i-shkolam-gagauzii-foto.html

https://gagauzinfo.md/top2/64140-gagauziya-poluchila-iz-rossii-krupnuyu-partiyu-hudozhestvennoy-i-nauchnoy-literatury.html

Gagauzlar başkanları olan Putler'den değil de Moldova'da kendilerine göre Amerikan işbirlikçisi hükümetten para istemişlerdir ve Moldova hükümetini Batı yanlı politikalar izlemesinden eleştirirken Rusçayı konuşma dili olarak tercih etmişler hatta Moldova başkanını dil konusunda eleştirebileceklerini de düşünmüşlerdir.

https://mega.nz/file/v8MTiLjC#Ji7wAHqC9KfzYobDwyqmIwuzolMAOViwWhXrmRwZlYs

Tüm Rus işbirlikçiler gibi sol yumruk havada iken Moldova mutlaka Gagauzlara yardım etmeli, para akıtmalıdır.

https://images2.imgbox.com/e3/e9/UhafyCda_o.jpg

https://images2.imgbox.com/c1/74/TMc9jxVr_o.jpeg

Kendi üniversitelerinde bile kaç kişinin Rusça eğitim aldığı ile kaçının Gagauzca eğitim aldığının farkını, kütüphanedeki kitaplardan kaçının Rusça kaçının Gagauzca olduğunu bilmek, Rus işbirlikçilerinin iki yüzlü açıklamalarının Moldova'da sabırlı şekilde ele alınmış olduğu gerçeğini göstermektedir ve Türkiye'dekilere var olmayan bir Gagauz imajı pazarlamasının yapılmasının hatalı sonuçları pekiştirebileceği ve Rusya'ya hizmet edileceği de açıktır.

https://pbs.twimg.com/media/FPFIZVsXIAAlU2m?format=jpg&name=medium

Dünya'daki Dünya'daki global kriz ve başkanları olan Putler'in faşist politikaları nedeniyle Moldova devletinin içinde yaşadığı sorunları Rus güdümlüler önemsemektedirler, ama eleştirmek için. Sonuçta para istenilen başkana karşı %90'nın üzerinde bir oranda Rus güdümlü adayı desteklemiş ve Rusça'nın haklarını Moldova'da korumakla görevli bir kadını başkanları seçmiş Gagauzlar; tarihlerini, dillerini, kültürlerini Rus ile gören Rusya'nın hizmetindeki bir topluluktur. Tabi Türkiye'deki duygusallara göre Gagauzlar Türktür ve Rusya'da esir millet iken şimdilerde Ruslar için canlarını feda eden Tatar, Başkurt, Yakut…gibi Gagauzlar da Türk olduğundan sempati duyulmalıdır ve mazlum milletler için Batı'ya, Nato'ya, Avrupa'ya karşı çıkılmalıdır!

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/4/47/MdAlegeri2020tur2.png

https://www.gagauzia.md/ru/administracziya-regiona/bashkan-gagauzii/informacziya-o-bashkane.html

Moldova'dan Gagauzca yayınlar için para isteyen ve Rus güdümlü olmayan yeni hükümetin ve başkanın seçilmesine çomak sokmaktan başka hiçbir şey yapmamış Gagauzlar, gaz fiyatlarının artışını veya ekonomik sorunları bahane de edip Moldova'nın Rusya ile bağlarının azaltılmasını değil daha da arttırılmasını bağıra çağıra ve tükürerek Moldova başkanına Rusça söylemişlerdir. Çünkü başkan çok iyi niyetlidir.

https://life.ru/p/1521004

Bu tükürüklü Rus güdümlüler, Türkiye, Ermenistan ve Yunanistan'daki Rus güdümlüler gibi Nato karşıtı Rus güdümlüler olduklarından Anavatanları Rusya'ya karşı Moldova'nın silahlanmasına, ordusunu modernize hale getirmesine, Moldova'nın Rusya tarafında savaşılmasını engellemesine karşı değillerdir; bir sıcak temasta Moldova'nın karşısında Rus üniforması ile hazır olacaklardır, Rusya'ya karşı Ukrayna tarafında savaşan Gagauzlar hainlerdir ve tüm bunlara karşılık Moldova bunların kültür ve dil adı altında istedikleri parayı vermeliymiş.

https://moldova.europalibera.org/a/32094931.html

https://gagauzinfo.md/top2/68958-my-svoih-muzhey-ne-otdadim-v-gagauzii-otvetili-na-zayavleniya-sandu-o-voyne-s-rossiey.html?fbclid=IwAR26-nsjFlQ1HS7TKLZ55xWhlHdcf8VpGisorsIVY4Q01f68JGRbHWvrnIY

https://balkaninsight.com/2022/09/29/moldova-to-revoke-citizenship-of-fighters-for-russia-in-ukraine/

https://nokta.md/posol-ukrainy-v-moldove-gagauzy-ukrainy-uchastvujut-v-oborone-strany/

https://ecfr.eu/publication/the-next-war-how-russian-hybrid-aggression-could-threaten-moldova/

Gagauzlar gibi Moldova'daki Rus güdümlüleri haklı çıkartmak için Moldova'daki diğer Rus işbirlikçisi Transdinyester bölgesindekiler de Ruslardan aldıkları emirle görev almışlardır, ama önce kendilerini mağdur olarak tanıtmışlardır. Yani bugün Ukrayna'daki enerji tesislerinin bombalanması, Avrupa'ya karşı enerji konusundaki baskı veya terörist eylemler, faşist Rus devletinin sömürgeci, emperyalist politikaları için ülkeler üzerinde kurduğu bir baskı aracıdır.

https://www.infotag.md/rebellion/302405/

https://en.wikipedia.org/wiki/Cuciurgan_power_station

https://www.romania-insider.com/moldova-power-black-out-romania-help

Gagauzların Russia Today izleyip, Amerika karşıtı olmaları ve Rus yanlısı olmalarının artan sorunlarına yenileri eklenmekte olduğundan, yeni gelişmelerle anlamını kademeli şekilde kaybetmeye başlamıştır. Tabi Türkiye'deki Rus güdümlüler gibi Moldova'dakiler de *Amerika bizi süt tozu ile zehirledi* diyebilirler.

https://guogagauzii.md/press-tsentr/novosti/item/980-komandy-iz-gagauzii-stali-prizerami-serii-intellektualnykh-igr-quiz-time-priurochennykh-30-letiyu-usaid-v-moldove

https://laf.md/2021/07/27/reportazh-problemy-s-menedzhmentom-v-municipalnyh-predprijatijah-gagauzii/

https://moldovainform.md/ru/news/20200729/66527.html

Tüm bunlardan sonra Avrupa'da gaz fiyatları, fiyat artışlarına…yönelik protesto gösterilerinin samimi olduğuna, Rus güdümlülerce Rusya'nın güçlenmesi için tertip edilmediğini düşünmek; Türkiye'de Gagauzlara Türkçe konuşan Türkler diye sempati duymak gibi bir duygusallık, romantikliktir.

https://newsmaker.md/rus/novosti/video-v-vulkaneshtah-sorvali-miting-protiv-rosta-tsen-na-gaz-delo-chut-ne-doshlo-do-draki/

https://jamestown.org/program/regime-change-attempts-in-moldova-russophile-leftist-and-oligarchic/

https://moldova.europalibera.org/a/prima-pagin%C4%83-cu-eugen-uru%C8%99ciuc-la-radio-europa-liber%C4%83/32045048.html

araçsallaşabilmiş ve Rus gözlüğünden efsanevi kültür, tarih ve dillerine bakmak için St. Petersbug'daki kitapları önemsemişlerdir[35]. Avrupa ve Amerika ile bağlar biraz Türkiye biraz Romanya biraz da Moldova'nın etkileriyle ile mümkün olabilmiştir.

Dolayısıyla Gagauzlar gibi bu sözde üniversitenin de aynı Abhazlar ve Osetler gibi Rus gözlüğüne sahip oldukları, İngilizce konusunda yetersiz oldukları ve İngilizceye bakışlarının Türkiye'de liboş tanımı yapanların seviyesinde olduğu aşikardır. Üniversitenin internet sitesinde İngilizce dil seçeneğinde Rusça ve İngilizce karışık menülerin bulunması bile bunun bir göstergesidir[36].

Türkiye'de ağıldaki kokuya meraklılardan çok farklı şekilde Gagauzların kendilerinin önemsemedikleri Gagauzca ve Gagauz tarihi bu üniversitede üç beş kişinin meraklarını gidermek için önemsenmiştir, ama daha önemlisi bu üniversite askeri eğitim de vermektedir[37].

Bunun önemini anlamak için *Hitler Gençliği* gibi Sovyet dönemindeki gençlik teşkilatları gibi daha önce hakkında bilgi verdiğimiz Putler'in gençlik teşkilatı konusu araştırılabilir[38].

Bunlar bilindiğinde Rus emperyalizminin Gagauzlar arasında da bir gençlik teşkilatı oluşturması ve altında yatan nedenler gibi faşist Rus militarizminin çocukları militanlaştırması gibi Gagauzların Aziz George kurdeli takmış başkanları önünde çocukların neden Sovyet kalıntısı elbiseler giyinmiş oldukları daha açık bir hal alabilir[39].

---

[35] https://point.md/ru/novosti/politika/irina-vlakh-zaiavila-chto-status-russkogo-iazyka-v-gagauzii-ne-izmenitsia/
https://laf.md/2022/09/03/tanasoglo-poprosila-u-sandu-2-5-mln-leev-na-izdanie-knig-na-gagauzskom-jazyke-v-gagauzii-dlja-jetogo-est-specialnyj-fond-na-kotoryj-nedodajut-dengi/#pll_switcher
[36] https://kdu.md/en/university-structure/centers/russian-center/russian-world-foundation-news
[37]https://kdu.md/en/university-structure/faculties/faculty-of-law/department-of-private-law/military-training-section
https://kdu.md/ro/item/418-04-10-018-voennaya-kafedra-v-kgu-kak-v-komrate-studenty-prokhodyat-voennuyu-podgotovku
http://edingagauz.md/sobitiya/20-protsentov-vyipusknikov-voennoj-kafedryi/
[38] Bkz. Kızıllığın kalıntısının devamında Rus faşizminin aracı olarak çocukların araçsallaştırılması
[39] https://images2.imgbox.com/79/43/eIEiBVNQ_o.jpg
https://images2.imgbox.com/89/f6/yyHuUjh5_o.jpg
https://images2.imgbox.com/de/c6/hYqZYGtg_o.jpg
https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/children-as-a-tool-how-russia-militarizes-kids-in-the-donbas-and-crimea/

Rusya'ya olan Gagauz sadakatinin bir göstergesi olarak
Rusya'nın zaferi için Sovyet kalıntısı kıyafetler giydirilmiş Gagauz çocukları
Aziz George kurdeli sözde Gagauz başkanı kadının önünde iken
Türkiye'de Gagauzlara Türk olduklarından sempati duymak...

Gagauzlar...Putler'in Rus partisinin Ruslaşmış yani Ork Gagauz temsilcisi öncülüğündeki temsilcileri ile kopyacı bir birleşiklikle *İleri'ye hep İleri'ye* giden Yunan'ı bile tarihsel birikimleriyle geride bırakan Rus hizmetindeki efsanevi Gagauzlar...[40]

Bulgaristan'da, Ukrayna'da, Romanya'da ve tabi Moldova'da İleri'ye doğru giderken de Rus şarkıları dinlemek bir Gagauz kimliğidir[41].

---

[40] http://splendid-magazine.md/nina-dimoglo-s-realnymi-delami.html
https://www.youtube.com/watch?v=qkSnw6D1Sn8
https://ava.md/2008/12/04/gagauzskoe-dvizhenie-ileri-predstavlyalo/
http://www.vedomosti.md/news/Gagauziyu_Shtormit
https://ava.md/2012/04/29/molodezhnye-organizacii-moldovy-podgotovili/
https://ava.md/2012/06/11/molodezhnoe-dvizhenie-ileri-provelo-kruglyy/
https://ava.md/2012/06/27/dodon-priglashaet-molodezh-obsudit-voprosy/
[41] https://comrat.md/2522-v-komrate-uvekovechena-pamjat-avtorov-pesni-sineva-aalehina-i-izdravkova.html
https://www.youtube.com/watch?v=AH-KoIgbOKY

Gagauzların başkan dedikleri ama bize göre sadece Gagauzların Moldova'daki belediye başkanları olan Rus hizmetçisi, Rusya'yı yüceltmek amaçlı Rusya'ya sadakat yemini etmiştir, bu nedenle kendisini devlet yönetimi konusunda söz sahibi olarak görmektedir ve halktan topladığı oyları Suriye'deki Son Baasçı'nın babası veya Ukrayna'daki ayrılıkçıların sözde Rusya'ya bağlanma kabulüne dair oy oranı kadar oy oranını arttırmıştır[42] [43].

Çünkü Türkiye'de duygusal bir bakış açısıyla bakılan Gagauzlar denilen ve Türkiye'dekileri değil de Ukrayna'daki Tatarları ilgilendiren kitle, Rus güdümlülüğü Moldova'da herkese ve her şeye karşı koruyandır[44].

Bu nedenle Türk denilen Gagauzlar Rus sempatisileriyle Ukraynalıları suçlamayı kendilerine bir Parti görevi bilmişlerdir[45].

Hatta kendilerini öyle bir Türk ve öyle bir yerleşik halk görmüşlerdir ki Rusya'ya karşı Ukrayna'ya darbe vurmak için kendilerinin Ukrayna'da yerleşik halk olarak görülmemelerini eleştirmiş hatta faşist Rus ağzıyla konuşup Ukrayna Devleti'ne karşı faşist, Nazi...tanımları bile yapmışlardır, aynı devletleri olan Moldova devletine yaptıkları gibi[46].

Gagauzlar Rus köleliğinden, Moldovalılarla birlikte oligarşik mafya devleti Rusya'nın enerji ve gaz şantajlarından kurtulabilir mi ve Rusya'nın çıkarları için Türkiye'nin beton için Gagauz yerine aktardığı paralar daha akılcı kullanıbilir mi[47]?

---

[42] https://unica.md/monden/studiu-reducerea-violentei-in-baza-de-gen-depinde-in-mod-direct-de-abilitarea-economica-a-femeilor/
https://web.archive.org/web/20150717103657/https://tass.ru/en/world/784826
https://web.archive.org/web/20190704104204/http://gagauzinfo.md/top1/47832-itogi-vyborov-bashkana-irina-vlah-pobedila-s-rezultatom-9193.html

[43] Kendisine Son Baasçının katliamcı babası gibi bir oy oranı alacağı günlerin yakın olmasına dair efsanevi dileğimizi iletiriz, ama dikkatli olmasını da dileriz. Çünkü halk üzerinde Rusya'ya güvenip yapılan baskılar, katliamlar, tecavüzler gibi halkın iradesini, varlığını hiçe saymak iç savaş gibi türlü sorunlara neden olabilir.
https://en.wikipedia.org/wiki/1999_Syrian_presidential_election
https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/af/2007_Presidential_election_%28de-facto_presidential_referendum%29_in_Syria.jpg
https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/56/2014_Presidential_election_in_Syria.jpg

[44] https://www.rferl.org/a/moldova-gagauz-referendum-counting/25251251.html

[45] https://www.bragazeta.ru/news/2022/07/26/v-seti-poyavilos-unikalnoe-video-udara-po-bryanskomu-tamozhennomu-postu/
https://gagauzinfo.md/top2/70678-25-mesyaca-spustya-v-parlamente-pochtili-pamyat-pogibshego-zhitelya-gagauzii.html
https://anasozu.com/andilar-ama-ukraynaya-bisey-demedilar/

[46] https://anasozu.com/ukraynanin-erli-halklarinin-arasina-gagauzlar-alinmadi/
https://www.aa.com.tr/en/europe/ukraine-s-parliament-adopts-law-on-indigenous-peoples/2291885
http://xn----ktbex9eie.com.ua/archives/116887/гагаузы-тоже-хотят-чтоб-их-признали-ко

[47] https://balkaninsight.com/2018/01/03/gagauz-resist-moldova-s-embrace-of-west-01-01-2018-1/

Türkiye'de Gagauzlar konusunda anlatılanlara birer palavra çuvalı olarak bakılmalıdır.

Gagauzların Abhazlar ve Osetler gibi üstün tarihleri, destansı mitolojileri, Balkanlardaki tüm devletleri kıskandıran kültürleri…Tabi bir de bunlar Türkçe konuşurmuş…[48]

Türkiye'deki duygusallara gösterildiği gibi bir Tatar, Başkurt… unsurunun Rusya ordusunda savaşan Rus askerlerden başka bir şey olmaması gibi Gagauzlar da tarihlerini, kültürlerini, dillerini Rusça, Rusya ile merkeziyetleştirmişken Kazayak'daki gibi bir kurt heykeli görünce gözleri yaşaran saf insanlara yönelik tanımların maksatlı bile olabileceği düşünülebilir.

Örneğin bu videoda Rusya için gizli görevde çalışmış bu yaşlı kadın SSCB ve Rus güdümlülüğe Gagauzların ne derece hizmet ettiğinden bahsetmektedir[49] veya Moldova'da Moskova'dan fonlanan Rusçuların Rusya'yı yüceltme üzerine birçok videoları da görülebilir.

Gagauzların Oğuzlarla ilgili olması gibi Oğuz isminin bir toplumla ilgili tutulması, Osmanlı gerçekliğine alternatif Sovyet kalıntısı bir Türkçülük sevgisidir, Gagazuların Oğuzluğu ise yerleşiklik tanımları sahiplenmeye dayalı Rus devletine hizmet eden Zentralasienciliktir[50].

Gagauzların Orta Asya veya Zentralasien'den Romanya'ya ışınlandıklarına dair düşünceler bir zırvalıktan ibarettir, Tatar ve Osmanlı kökenler gibi bu bölgedeki Alevi kökenli olabilecek kökeni yok saymaya yönelik bir uydurmadır.

Uydurmanın başlangıcı Rusya olan ilişkileriyle rahip olmuş, Ruslara Romence ve Rusça kitap hazırlarken Rusların düşmanları olan Osmanlılar gibi Türkçe konuşan bir topluluğa yönelik bu topluğun dilinde dini kitaplar yayınlamak için başvuru yapmış Mihail Çakır ile başlamamaktadır.

---

[48] https://pbs.twimg.com/media/EeJ8IqQXkAAWzBn.jpg
https://pbs.twimg.com/media/EeJo_zpWAAUaype?format=jpg&name=medium
https://www.youtube.com/watch?v=QDUoWAoYcsI
https://www.youtube.com/watch?v=LU9zW8m3aXE
[49] https://www.youtube.com/watch?v=XwboXJbjH9g
http://edingagauz.md/sobitiya/bolee-20-let-svoej-zhizni-posvyatila-teme-/
https://en.wikipedia.org/wiki/Great_Patriotic_War_(term)
https://images2.imgbox.com/18/61/XPTzyzYA_o.jpg
https://images2.imgbox.com/b2/99/hUvMRCoF_o.jpg
https://en.wikipedia.org/wiki/The_Motherland_Calls
[50] Bkz. Ek

Çünkü Mihail Mihailoviç Çakır, Türklere mitolojilerini öğreten Rus din adamları gibi bir adamıydı. Bu nedenle Çakır'ın bilgi öğrendiği bir Rus bu Oğuz zırvalığından bahsetmiş olmalıdır ve bu da Gagauzların Rusya ile akrabalıkları olduğunu söyleyen ve Osmanlı ile savaşan bir Rus subay olmalıdır ve bu Rus subay Türk olduklarını kabul etmeyen Gagauzları Orhun yazıtları yazanların torunları olarak tanımladıysa ve bu konuşma dili ile alakalı ise muhakkak doğru olmalıdır:

> ... The Russian army general V. A. Moshkov was one of the first Russians to propose an alternative theory to the Pecheneg or Cuman hypothesis. He instead linked them with Oğuz or Oghuz Turks that had crossed the Danube from the Russian steppe in 1064 only later to return to Russian territory where they mixed with other Turkic tribes and converted to Orthodox Christianity, thus forming the nomadic tribal confederacy known to history as the Karakalpak. According to Moshkov, the Gagauz are a remnant of the Karakalpak that supposedly crossed back into the Balkans during the 13th century under pressure from the Mongols.
>
> Итакъ, изъ всего приведеннаго можно заключить, что народъ, которому принадлежали орхонсшя надписи, «торкн» или <узы> рус-скихъ летописей и гагаузы—все это одинъ и тотъ же народъ. Его имя Огузы очевидно—только имя одного изъ племенъ более обшир-наго народа тюрки или торки. Имя этого последнего мы читаемъ въ орхонскихъ надписяхъ съ произношешемъ «тюрк», въ русскихъ лбтописяхъ, вероятно въ духе русскаго языка, оно изменилось въ тор к; что же касается гагаузовъ, то они хотя не называютъ себя тюрками, но воспоминание объ этомъ имени сохранилось въ ихъ язык.
>
> ... Такимъ образомъ Архйцы раздробились на Грековъ, Романцевъ, Литовцевъ, Славянъ и проч. Каждая изъ этихъ народныхъ группъ въ свою очередь раздробилась на новыя группы; напримеръ, отъ Славянъ произошли: Русскхе, Поляки, Чехи, Болгары, Сербы и т. д. Русскхе въ свою очередь раздробились на племена: великороссхйское, белорусское и малорусское и т. д. При этомъ имена народовь: Архйцы и Славяне, какъ самый древнхя, уже совершенно утратились изъ памяти русскаго народа. Точно такимъ же по-рядкомъ и по тому же закону древшй народъ Тюрк выделить изъ себя племя Тюрк-Огузовъ, а это последнее племя дало начало народу Гаг-Огузовъ или Гагаузовъ.

Romanya'da Tatarlar değil Kırım Tatarları gibi Osmanlı ile bağları olmayan[51], Rusya'nın kalbinden çıkmış Oğuzlar varmış ve bu nedenle Bulgarların Bulgaristan kökenli Gagauz teorileri de mutlaka yanlıştır, on sekizinci yüzyılda Alman kaynaklarında bile var olmayan ve Anadolu Alevileri ile ilgili Alevilerin yazıları kaynakları olmaması gibi yazılı kaynakları olmayan Gagauzların[52] Türk kökenlerini baltalamak için uydurulmuş emperyalist Bulgar yalanıdır; ama Ruslar öyle midir? Ruslar ne derse en iyisini, en doğrusunu söylerler!

Bir Rus subay olarak şunu diyorum: Dostumuz Venezuela aslında Tatar kökenli kabilenin Amerika gelip, buraya yerleşmesi ile kuruldu ve bu tarihi bulgularla kanıtlanmışken Batı bu gerçeği kabul etmiyor.

Gagauzlar kökenleri ile ilgili en olası teorinin Oğuz olduğunu ifade etmektedirler, yani Abhaz ve Osetler gibi Rus güdümlü olan bu topluluğun tarihini Rus akademisyenler bile değil bir Rus subayın görüşleri belirlemiş ve bu doğru imiş.

Bu yüzden Rus güdümlü Gagauzlara Moşkof denildiğinde içlerinden bir meltem geçer, farklı olurlar[53].

---

[51] Çünkü en zalim Osmanlı idi, çünkü Rus'tan Çakır'a böyle tanım yapılması yönünde emir gelmiştir:

> При всем том гагаузы – твер- дые, почти фанатичные христиане, а потому некоторые их них не раз терпели преследования со стороны турок.
>
> ...
>
> Таким образом, можно сказать, что военные, солдаты, офицеры и даже генералы, во время крестовых походов и русско-турецких войн, служили примером религиозности, были поистине воинами Господними, вдохновлен- ными идеей освобождения христиан из-под владычества турок, а религиоз- ность фельдмаршала Суворова даже вошла в историю. Этот великий полко- водец, гроза турок, который штурмом взял неприступную крепость Измаил, перед всеми проявил себя как человек глубокой религиозности, он не только молился и читал книгу Апостолов, но и в колокола звонил, созывая христиан на молитву.
>
> ...
>
> ...Входе и после русско-турецких войн "создавались реальные условия для осуществления эмиграции", на которых исследователь останавливается подробно. Важно, по мнению автора, что русские войска брали на себя "всевозможную помопш и охраняли их от преследования турками вовремя следования к русским рубежам".

Buna karşılık Türkiye'dekilere Rus işbirlikçisi Gagauzlar şöyle tanıtılmıştır:

Tarihçilerin ifadelerine göre Bizans ülkesinde Rumlar Bulgaristan'da Bulgarlar, Moldova'da Moldovanlar, Rusya'da Ruslar ve Osmanlı Türkleri Gagauzların hatırını sayarlar ve onlara saygı gösterirlermiş.

[52] Разговорный язык гагаузов близок к обыкновенному турецкому, но турецкая литература и письменность им неизвестны; собственного богослужеб- ного языка они также не имеют, а потому в их церквах служат либо по-славянски, либо по-гречески, и только проповеди произносятся на гагаузском (турецком) языке. Языком школьным также являются языки болгарский или греческий.

...

Дори български учители въ гагаузски села, вмѣсто да ги учатъ български, сами научавали турски, като приемали и тѣхнитѣ нрави и обичаи. По тйкъвъ начинъ, погагаузени български семейства дали поводъ на мнозина да мислятъ, че гагаузитѣ по потекло били българи, които отпосле забравили езика си. Когато въ сущность подобни семейства сж асимилиранитѣ отъ гагаузитѣ български семейства.

[53] gder.md/ru/index.php?newsid=194

Valentin Alexanroviç Moşkof…Abhazlar ve Osetler hiç değilse tarihleri konusunda birkaç St. Petersburg akademisyeninden bahsederken Gagauzların tarihleri için kaynakları bir Rus subayın yorumlamasıdır[54].

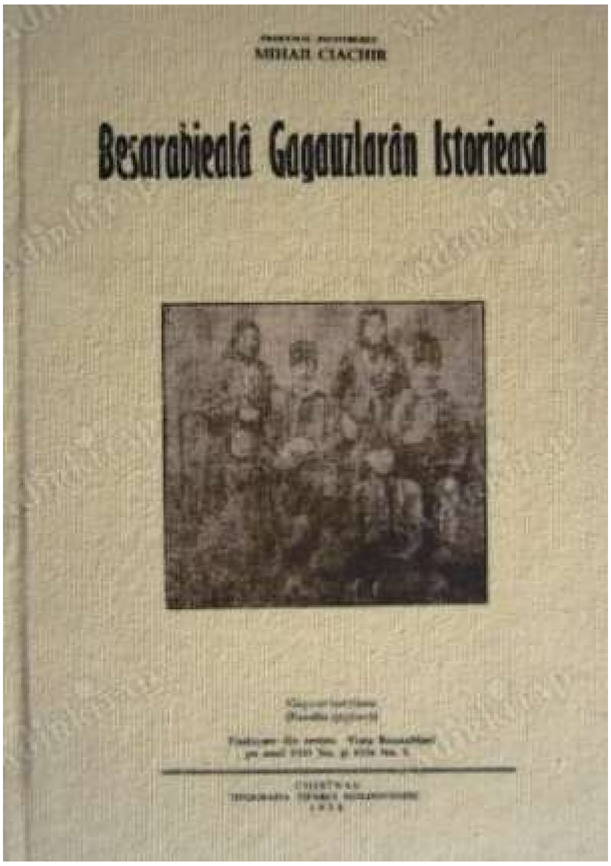

Yunan ve Roma'yı yok eden Gagauzların sözde tarihleri…

Rus subaydan sonra Mihail Mihailoviç Çakır isimli papaz Gagauzların tarihlerini açıklamıştır:

> Итак, из всего приведенного можно заключить, что народ, которому принадлежали орхонские надписи, „торки" или „узы" русских летописей и гагаузы – всё это один и тот же народ. Его имя огузы, очевидно, – только имя одного из племен более обширного народа».
>
> Тюрки или торки. «Имя этого последнего мы читаем в орхонских надписях с произношением „тюрк", а в русских летописях, вероятно в духе русского языка, оно изменилось в „торк", что же касается гагаузов, то они хотя и не называют себя тюрками, но воспоминание об этом имени сохранилось в их языке», и они его называют тюркским а язык турок-османов называют османским.

54 Türkiye'de Gagauzlara duygusal bakış açısını önemseyenlerce çevirisi siyasi döneme uygun şekilde yapılmış Çakır'ın kitabında, Çakır'ın Moşkof'u etnolog olarak tanımlandığı yazılıdır. Bu bir çarpıtmadır. Çakır, Moşkof'un albay olduğunu yazmıştır.
https://www.refworld.org/docid/469f38be5.html

Gagauzların Rusperestlikleri öncesinde Robert Gordon Latham'ın kitabında Gagauzlar, Türkçe konuşan ve Romence yazan, Romen kökenli bir Kara(Doğu) Bulgar toplumu olarak tanımlanmıştır.

Konstantin Jireček ise Gagauzları şöyle tanımlamıştır:

> Der Name Gagauz, der in dem ganzen Gebiet von Adrianopel bis Odessa allgemein bekannt ist, wurde mir als neueren Ursprungs bezeichnet. Er gilt halb als Schimpfwort, welches Schicksal so manche aussterbende Völkernamen trifft. Die Gagauzen selbst schämen sich desselben. Im Rumänischen bedeutet gagauz, „ tout ce qu'il y a de plus bête", wie mir es ein Rumäne erklärte. Um ein Beispiel aus der einheimischen, ganz wild wachsenden Philologie zu bieten, erklärt es ein Weiser zu Varna vom türk, gaga Schnabel und uz gerade, also Leute, die mit den Türken den gleichen Mund, die gleiche Sprache haben!
>
> ... Die Worte sind tatarisch, aber sie sind keineswegs von den jetzt hier angesiedelten Tataren übernommen, sondern sehr alt; die tatarische Kolonisation bei Varna ist ganz neu, von 1861, und die Gagauzen haben mit diesen Tataren schon wegen ihres christlichen Fanatismus keinen Verkehr.
>
> In den Gagauzen haben wir ohne Zweifel den Überrest eines altürkischen Stammes vor uns, welcher sich noch im Mittelalter auf dem Boden des damaligen bulgarischen Reiches niedergelassen und das Christenthum lange genug vor der osmanischen Eroberung angenommen hat, um bei der Herrschaft sprachlich verwandter Mohammedaner ihm treu bleiben zu können. Das Türkische mit den der Mundart des Codex Cumanicus verwandten Elementen ist jedenfalls die ursprüngliche Sprache dieser Leute, älter als ihr Christenthum. Die sprachlichen und historischen Spuren führen nur zu den Rumänen, umsomehr als es an derselben Küste noch im 14. Jahrhundert christliche Bojaren mit ganz türkischen Namen gab, wie die genannten Balyk und Jolpan. Der Name Gagauz selbst erinnert, wie schon Sla-vejkov bemerkte, an den Namen der *Uzen* oder *Oguzen*, dessen Spuren sich nach den Forschungen des Grafen Kuun auch bei den Rumänen Ungarns in Personen- und Ortsnamen lange verfolgen lassen.

Kelimelerle köken bulma mantıklı ise o zaman Batman çizgi romanı ile Batman ile arasında bağıntı bulunduğu gibi Batmanlıların yarasa soylu insanlar olarak tanımlanabileceği de düşünülebileceğinden Almanlar mantıktan ayrılmamanın değerli olabileceğini düşünmüşlerdir:

> Die Gagauzen begrüßen sich in griechischer Sprache , sprechen sonst aber als Muttersprache das Türkische, welches sie mit griechischen Buchstaben schreiben. Auf diesem Grunde hält man sie oft irrtümlich als Abkömmlinge der Griechen. Dagegen spricht aber entschieden der Typus , welcher gänzlich von jenem der Pontusgriechen und Bulgaren abweicht. Der Name Gagauz oder plur. Gagauzen deutet auf ihre Abstammung von den Rumanen hin, welche, wie schon erwähnt sich selbst Uzen oder Oghusi nannten.

Marinov da Türklük bağındaki hayalciliğe karşı daha olası unsurları tanımlamıştır:

> Данните от топонимията потвърждават този процес на изоставяне българския език и усвояване на турския диалект, тъй като имената на местностите и селищата постепенно се превеждат от български на турски; това заместване на старите български имена с турски имена не е ставало напълно, защото има и български имена, които са се запазили и които днес турците и гагаузите изговарят по български.

Bu nedenlerle Bulgaristan'da Gagauzların Rusya için bağ kurmaları Çakır'dan ve Moşkof'un Rusya'ya olan sevgisinden kaynaklanmış olabilir:

> Вполне гагаузской областью можно считать лесистую террасу к северу от города Варны.

Bu hayallerin Bulgaristan'dan Ukrayna'ya kadar yayılması ve hatta Ukrayna'daki balbalların Türkçe konuşan Gagauz kökenli olduğuna dair Gagauz bakış açısı St. Petersburg kökenlidir:

> И хотя обе указанные статуи, найденные в Болгарии, были созданы на местном материале, они свидетельствуют, во-первых, о длительном проживании куман (половцев) в Болгарии, а, во-вторых, об их сходстве с тюркскими языческими комплексами в южнорусских и украинских степях. Иными словами, следуя крылатой фразе Елены Огняновой: «Любой камень в нашем Отечестве что-либо Вам расскажет, как только Вы дотронетесь до него», можно вслед за Пламенном Павловым не сомневаться в том, что два куманских (половецких) каменных изваяния, как и другие археологические материалы, найденные в культовом комплексе, свидетельствуют о длительном проживании («трайното присъствие») куман (половцев) на Болгарской земле.
>
> После приведенных, увы, отрывочных сведений об антропоморфных изображениях надгробных памятников у гагаузов возникает вопрос: каким образом на старых православных кладбищах гагаузских селений в Буджакской степи, лишенной сколько-нибудь значительных месторождений камня и гранита, появились каменные изваяния, сходные с памятниками монументальной скульптуры их вероятных предков - куман (половцев).
>
> Гагаузская традиция ваяния и водружения антропоморфных статуй как в плоском, так и в круглом варианте восходит к «индустрии» камнерезания, «продукция», которая досталась в наследство потомкам от предков в виде нескольких тысяч куманских (половецких) статуй.
>
> ... более 1300 изваяний служит мощной дополнительной базой для дальнейших исследований, в том числе для прочтения страниц бесписьменной истории вероятных предков гагаузов. Являясь одним из великих достижений тюркоязычных кочевников, каменные изваяния вместе с тем содержат в себе сведения о социально-экономической, хозяйственной и духовной жизни народов времен X-XIII вв.

Bulgarlarla Gagauzların arasındaki ilişki[55] emperyal güçlere karşı isyan günlerinde de ortak olmuştur. Osmanlı'ya karşı Bulgarların değil de işçi ve anarşist kökenli ulusal grupların ayaklanmasından sonra, Rusya'da Kızıların ilk devrim teşebbüsünün bastırılmasından sonra, Gagauzlar arasında çok kısa süren bir Kızıl cumhuriyet kurulmuş, tarihte var olmayan topluluklardan Gagauzların emperyal Rusya'ya karşı kimlik sahibi olabilecekleri fikri doğmuştur[56].

Türkiye'deki duygusallar için hazırlanmış kaynaklardaki tanımlara bakalım:

> 1906 yılında Komrat Cmnhuriycti'ni ilan eden Gagauzların bu devleti Rus ve Moldovanlar tarafından zorla geçersiz, sayılmış ve böylece Gagauzların devlet kurma ve özgür yaşama hakları ellerinden alınmıştır.
>
> ...
>
> 1906'da bugün Gagauzlar'ın büyük bölümünün yaşadığı Komrat kasabasında bir cumhuriyet kurdular; ancak Rus askerlerinin saldırısına uğrayan bu cumhuriyet ancak sekiz gün yaşayabildi.

Özgür yaşamak ve Ukrayna balballarında, Orhun yazıtlarında Gagauz kimliği bulmak ve Bulgaristandan Romanyadan ve Moldova'dan toprak kopartmak için Rusya'ya asker olmak...ve bunlara aynı Gürcü ayrılıkçıları Abhazlara ve Osetlere sempati duyan Türklük sevgisi...ve bu sevginin Türk bayrağını göğüslerinde taşıyan Türkçe konuşan Kafkasyadakilerin Rus üniforması giymesiyle artması...

Daha sonra Gagauzlar uyumlu iken Atatürk döneminde Hamdullah Suphi Gagauzlara Türk oldukları için Rus köleliğinden kurtulup, Türk bilincine sahip olmaları yönünde çalışma başlatmış ve çalışmaları için Atatürk'ten de destek gördüğüne dair tanımlar ortaya çıkmıştır:

> By the 1930s Çakir had formed a close connection with Hamdulla Suphi Tanrıöver, the Turkish ambassador to Romania, and they travelled to Gagauz villages together to meet children that would later be sent on Turkish state scholarships to study in Istanbul. At this time school teachers trained in the newly opened Muslim medrese in Mecediye (Medgidia) in Romania (funded by Turkey) were sent to a number of Gagauz villages to teach Turkish and, according one Gagauz historian, "to spread the pan-Turkic ideology.

---

[55] Bulgarların sözde Türk kökenli olmaları hakkında yapılması gereken, bu teorinin bir Rus'tan veya Rus etkisinden kaynaklanıp kaynaklanmadığı gibi çevirilerin asılları incelemektir:

> Gagauzlar, dil bakımından doğrudan doğruya Asparuh Bulgarlarının torunları sayılabilecekleri gibi, Kuman ya da Uzların (Oğuzların) da torunları sayılabilirler. Belki de "Bulgar Gagauzları" ve "Asıl Gagauzlar" Asparuh'un İlk-Bulgarları soyundan gelmektedirler. Onun için kendilerini Bulgar sayar, Bulgarlığa bağlı addederler. İlk-Bulgarların yakını olan Kumanların kalınusı olabilirler.
>
> Гагаузитѣ могатъ въ езиковословно гледище да се броятъ за прѣки потомци, както на Испериховитѣ българи, така и на куманитѣ или узитѣ (огузитѣ), и, може би, различието на „български гагаузи“ и „хасжлъ гагаузи“, да се основава тъкмо върху различието на потеклото; може значи, т. н. българскитѣ гагаузи да сж потомци на испе- пиховитѣ първобългарита затова се и наричатъ и броятъ сами за. българи, може би, сж потомци на близкитѣ до първобългари кумани.

[56] https://en.wikipedia.org/wiki/Ilinden%E2%80%93Preobrazhenie_Uprising
https://en.wikipedia.org/wiki/Comrat_Republic

Bu dönemde Kemalizmin politik duruşuna uygun şekilde çevirmenliğini Türker Acaroğlu'nun yaptığı Atanas Yussifov Manov'un 1938'de basılan *Potekloto na gagauzite i tekhnite obichai i nravi* isimli kitabı Türkçeye kazandırılmıştır.

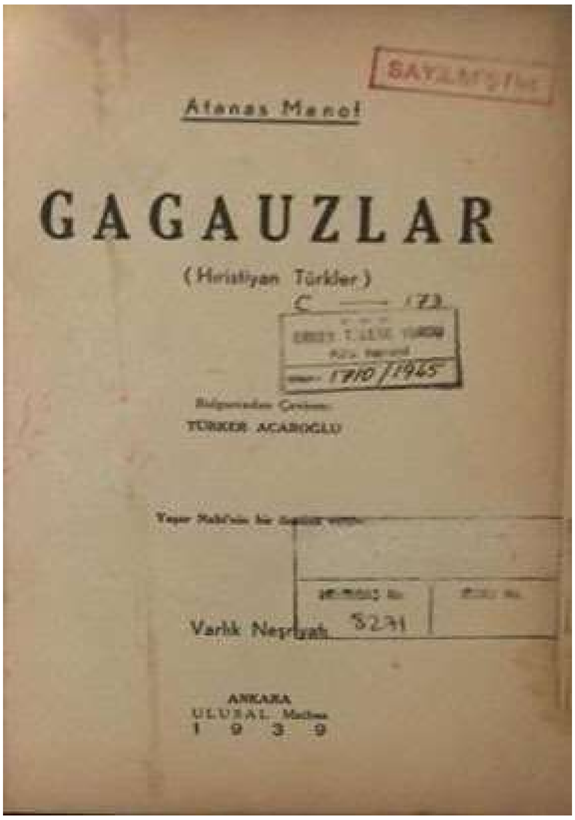

Bu kitabın çeviri yapım nedeni Yaşar Nabi'nin kitabındaki şu ifadelerden anlaşılabilir:

> Varnalı Profesör Atanas Manof'un Gagauzlar hakkındaki eserleri ilim dünyasınca tanınmış vesikalardandır. Kendisi de Gagauz olduğu için soyunu pek yakından ve iyi tetkik etmek fırsatını bulmuş ve bu mevzua dair yazılmış olan bütün eserleri okumuş olan Profesör Manof'un Gagauzlarm Oğuz Türklerinden olduğunu, bütün delilleriyle göstererek ve aleyhteki yanlış kanaatleri çürüterek...

Manov tarafından Türkolog olarak tanıtılan[57] Rus subayın bilgisine ise şöyle başvurulmuştur:

> Rus Bilimler Akademisi üyesi Dr. Radloff (Ağuz) ya da (Oğuz-Uz) sözcüklerine Uzlarda belki de bir kabile anlamı belirten (Ga) ya da (Gaga) ekinin getirildiğini sandığını söyler.

> Академикътъ д-ръ Радловъ предполага да е съставена отъ агузъ или огузъ (узъ) съ представката га или гага, за която предполага, че означава племенно название на узитѣ.

57 Туркологътъ В, А. Мошковъ

Buna karşılık anlaşılması gerekenin şu olduğu düşünülmüştür:

> Meşhur Rus tarihçisi Radlof a göre Uz - Oğuz kabilelerinden birinin adı Gaga, Gagu veya Gogu idi ve Gagauz adı bu kabileden türeyen Türk soyuna verildi. Profesör Manof'a göre Gagauz adının kökü Oğuz Han'a kadar dayanmaktadır.

Kemalizmin Türklüğe olan romantik ve duygusal yaklaşımı[58], Türklük adı altında Rusya için betonla veya karayollundaki tabelalarda bayrakla Gagauzlarda sempati oluşturma amaçlı değil de daha etkili yöntemlerle[59] Gagauzlar arasında temellendirmeye amaçlıydı, en azından Türkiye içinde böyle bir algının oluşturulmaya çalışıldığı propaganda yapılmaktaydı:

Çünkü konuya duygusal ve karşı tarafın temellendirdiklerine karşılık bir temelsizlikle yaklaşılmış, ama Rusya'ya karşı günümüzden daha mantıklı, uzun vadeli düşünülen adımlar atılmıştır. Bu yüzden zalim faşist, diktatör Stalin Gagauzların etrafını bir veba gibi sarmış ve Rusya'nın Gagauzlardan ve onları çıkarları için kullanmaktan vazgeçmeyecekti[60]. Çünkü Rus denilen vücudu zehirleyen bir kenedir, uygun yolunu bulup deriden çıkarttıktan sonra yakılması, heykelleri yıkılması gerekendir.

Dolayısıyla günümüzde Rusya'nın çıkarları için betonlaşan Gagauz yeri, geçmişte Rusya'dan uzaklaşma şüphesi görülünce açlıkla, katliamla, infaz ve gulag ile tanışmıştır[61]. Onlar Kızıl emperyalizm, Ruslar için halk düşmanları olmuşlardır ve Gagauzlar Rusya'ya kopmaz bağlarla bağlandıklarını göstermek için Sovyet üniforması giymiş, topraklarını Lenin denilen Kel berduşun, orak çekiç diktatörlüğün heykelleri ile kirletmişler ve Rusya konusunda tapınma mabedi oluşturmuşlardır.

Çünkü tarihleri gibi dillerinde de belirleyici Ruslar olmuşlardır[62].

---

[58] ...küçük Gagauzlarla mektepte alay edemiyorlar: Siz hangi soydansınız diye; artık iyice biliyorlar ki onlar, adı dillerde gezen ve dünyanın en büyük adamı olan Kemal'in soyundandırlar.

... O güne kadar biz öksüzdük. Şimdi göğsümüzü kabartarak bütün dünyaya bağırabiliriz: Biz Türküz! Biz Türküz! Öksüz değiliz! Bizim de anamız var, bizim de babamız var. Anamız Türkiye'dir, babamız Atatürk. Kardeşlerimiz 20 milyon Türktür. Yaşasın Atatürk, yaşasın onun diriltdiği büyük Türkiye!

...Bu lise, Gagauz Türklerini Slavlaştırmak isteyen Ruslar tarafından, Çarlık devrinde kurulmuş fakat bu maksada pek az hizmet edebilmiştir.

[59] Şu video bile Türkiye'de propaganda amacıyla hazırlanmış videolardan, programlardan daha gerçekçi bilgiler içermektedir: https://www.youtube.com/watch?v=5MRB6Ut-9sg

[60] Kemal'in Öğretmenleri: https://www.guncelmeydan.com/pano/kemal-in-ogretmenleri-t22611.html

[61] https://anasozu.com/ukryanada-golodomor-kurbannarinin-anmak-gunu-bakiler/
https://www.youtube.com/watch?v=ViCRexaXJfo
https://images2.imgbox.com/ad/8d/5yHN1fFX_o.jpg
https://images2.imgbox.com/53/96/NST9phqf_o.jpg
https://www.youtube.com/watch?v=Hi7tdPs4U38

[62] Ş u tanımlama sadece bir duygusal tanımlamadır:

> Gagauzların bu kadar uzun zaman Rus istilası altında kalmalarına rağmen ne dillerini, ne de soylarını kaybetmemiş olmaları, Romenlerin onları temsil için duyabilecekleri umutları kıracak bir keyfiyettir.

Gagauzların yazı dilleri Romence idi, 1957 tarihinde ise Gagauzlar Rusça temelinde Kiril alfabesini kullanmak zorunda kaldılar[63] ve artık Gagauzca Türkiye ile olamayacağı kadar Gagauz olmuştu. Her yerde Gagauz dili var olmuştur ve günümüzde Gagauzların dil bayramı dedikleri Stalin kalıntısı bu olaydır[64]. Böylece Rusça'da görülen son ek gibi dilbilgisi yapıları Gagauzca'da da oluşmuştur, ama bu Rus işbirlikçilerinin dilleri Türkçeymiş: *Кош Гельдинис Гагауз Республикаид*

Bunun sebep olduğu en önemli sorun ise şu tanımlamanın tersinin gerçekleşmiş olmasıdır:

> Türk Gagauzların Türklüklerinden şuurlanmaları keyfiyetinin hiçbir veçhile Romen menfaatlerine aykırı olmadığına da işaret etmek istiyorum.

Öncelikle Moldova'daki Rus güdümlülük tarihine ve kültürlerine özet bilgilerle bakıldığında Türkiye'deki Türklerin Romanya'ya olan yaklaşımlarının eski bir romantiklikten kaynaklandığı görülecektir[65].

Moldova'nın SSCB'den kopup ayrı bir devlet olarak kurulmasından sonra Gagauzlar kendilerinin de devlet olduklarını ilan etmişlerdir. Kendilerini Atatürk resmi altındaki bozkurtlar olarak da tanıtmış Gagauzlar[66], Moldova'dan Rusya sayesinde bağımsız olmak için Romen ve Moldovalılara karşı Transdinyester ayrılıkçılarını desteklemiş, Gagauz ayrılıkçılarının Atatürk resmi altındaki bozkurt liderleri Rusya sayesinde var olduklarını ve var olacaklarını tüm samimiyetiyle açıklamış, Moldova'nın hem Transdinyester'de hem de Gagauz yerinde baskıcı bir merkezi hükümet olduğunu ifade etmiştir[67] [68].

---

63 Kiril alfabesini bile kendisi için yaratıldığını düşünen Rus için Kiril alfabesi egemenliğinin sembolüdür. Bu yüzden egemenliğine karşı Latin harflerinin kullanımında ambargoyu devreye sokar.

> https://web.archive.org/web/20230423103416/https://tr.euronews.com/2023/04/23/kirgizistan-cumhurbaskani-caparov-kirilden-latin-alfabesine-gecise-karsi
> https://www.qha.com.tr/turk-dunyasi/kirgizistan-in-devlet-dilindeki-israri-rusya-yi-rahatsiz-etti-471332

64 https://web.archive.org/web/20210817124935/https://gagauzinfo.md/top2/61276-64-goda-nazad-kak-poyavilas-gagauzskaya-pismennost.html

65 https://newsmaker.md/ro/gagauz-adamli%D1%81-cum-moldova-a-devenit-casa-comuna-pentru-diferite-popoare-partea-a-doua/

66 Gagauzların bozkurt olmaları Romanya'nın ve Moldova'nın bozkurtluğu ile ilgili olduğundan, Zentralasienci bir köken arayışında Gagauzlara karşı duyulan sempati sadece bir saflıktır.

> https://www.dor.ro/she-wolf/
> https://en.wikipedia.org/wiki/Statue_of_Trajan_and_the_She-wolf
> https://www.himoldova.md/en/md/monument-to-the-famous-she-wolf-lupa-capitolina-7425/
> https://en.wikipedia.org/wiki/She-wolf_(Roman_mythology)

67 https://ro.wikipedia.org/wiki/Conflictul_din_G%C4%83g%C4%83uzia
http://vexillographia.ru/moldova/gagauzia.htm
https://moldova.europalibera.org/a/revista-presei-moldovene/28689770.html
https://www.degruyter.com/document/doi/10.1515/soeu-1995-449-1002/html

68 Günümüzde Rus işgalciliğine karşı Avrupa'nın tavrını eleştirenler Rus gözlüğü takmış kişilerdir:

> ... Сегодня в Молдове царят беззаконие и произвол. Запрещены почти все газеты на русском языке. Груды русских книг, выброшенные из библиотек, валяются на улицах Кишинева. Арестован гагаузский лидер Степан Топал и его заместитель Михаил Конгигелян...

Bu kişiler bu tutuklamanın arkasında yatan asıl nedenin Ağustos darbe girişimine verilen destek olması gibi gerçek bilgileri açıklama gereği duymazlar.

> https://en.wikipedia.org/wiki/1991_Soviet_coup_d%27%C3%A9tat_attempt

Çünkü:

> Nous sommes allés solliciter l'aide de la Turquie, vu que nous n'avons rien obtenu de Moscou. Il est à remarquer que, si l'initiative de la constitution d'une république gagaouze a été le résultat de l'activité des potentats communistes locaux, encouragés par les conservateurs de Moscou, à l'heure actuelle les gagaouzes semblent être décidés au retour en force de leurs origines, en procédant en même temps, à la dérussification des gagaouzes. Enfin, les actuels chefs des gagaouzes, tel le président Stefan Topai, le plus souvent russifiés, doivent faire face à une opposition modérée, groupée autour du jumal Gagauz Eri, anticommuniste et favorable à un statut d'autonomie dans la Moldavie.
>
> *URSS , le rêve turc des Gagaouzes*

Yani Rus işbirlikçici Abhazlar ve Osetlerin Gürcülere yönelik tanımları gibi Gagauzlar ve Transdiyesterdekiler de Moldova'yı faşist olarak tanımlama yolunda her fırsatı değerlendirebilirler mi[69]?

Sonuçta Gagauzlara uydurma bir Türklük ve uydurma bir tarihsel köken propagada yapılmış ve bu kullanışlı olabilir miydi:

> Совсем недавно писатель Тодур Занет , редактор приложения к газете ,, Советская Молдавия " на гагаузском языке ,, Ана сöзÿ ", признал в качестве истины утверждение генерала царской армии В.А.Мошкова, будто народ ,, тюрк - огуз проживавший в средневековье на берегах реки Орхон, в Монголии , и гагаузы - это один и тот же народ. ,,Сегодня, - пишет далее Занет, когда открылся доступ ко многим, ранее скрывавшимся источникам информации , можно утверждать что гагаузы появились в Буджакской степи более тысячи лет назад.

Rusya'nın yanında yer alan Topal, Lenin'e kendini benzetmek için çabalarken palyaçoya dönüşmüş Igor ile Moldova'ya karşı işbirlikçilik anlaşmaları imzalamış ve bu yakınlık iki ayrılıkçı devlette devam etmektedir[70].

---

[69] https://lenta.ru/articles/2019/11/08/rev_moldavia/
https://novostipmr.com/en/news/20-11-02/first-blood-november-2-1990-dubossary-moldovan-security-forces

[70] https://regnum.ru/news/polit/2297226.html

Türkiye'deki duygusallara anlatılan ise şudur:

> Gagavuz Türklerinin özerklik istemine karşı çıkan, başta Moldova Halk Cephesi olmak üzere, çeşitli grupların bağlattığı "anti-Gagavuz" kampanyası çerçevesinde, ürkütücü bazı bildirilere de rastlandığı haber verilmekteydi.
>
> Tüm tehdit ve baskılara rağmen 22 Temmuz 1990da Komrat'ta toplanan ikinci Gagavuz Kongresinde Gagavuz otonomisine destek beyan edildi. Bunun yanı sıra bir devlet üniversitesinin kurulması kararı alındı ve Gagavuz Özerk Devletinin tuğrası, marşı ve bayrağı belirlendi. Gagavuz bayrağının açık mavi ortasında beyaz yuvarlak içinde düz bakan kurt başı bulunuyordu. Bu bayrak tüm devlet bi- nalarında beş seneye yakın bir süreyle dalgalandı. 1995 senesinde kurt başlı bayrak değiştirildi, yerine mavi, beyaz ve kırmızı renklerinden oluşan yeni bayrak kabul edildi.

Ya da *Gagauzlar'da bozkurt sevgisi vardır* denilir, ama Lenin heykellerinden bahsedilmez veya Gagauz dil bilgisi ile ilgili bir kitapta *Gagauzlar bozkurttur, Türktür* diye tarihsel zırvalıklara yer verilir ama Rusça'nın Gagauzca'daki etkisinden tek cümle bile bahsedilmez veya *Rusça Türkçe denilen göçebe dilinden kelime almıştır* şeklinde tanım da yapılabilir[71].

Gagauzların o sözde özgün dilleri de aslında özgünlük taşımaz. Örneğin *tantela* kelimesi Makedonyaca'da benzer şekilde kullanılmaktadır(тантела). Kelime Romence *dantelă*, Bulgarca *дантела*[72], Arnavutça *dantella* ve Yunanca gibi Türkçe'deki karşılığı Fransızca kökenli olarak anlam taşıyan kelime, Osmanlıca dantela(دانتله) olarak tanımlıdır. Bu da Farsça kökenli olarak anlam taşıyabilir(دانتل) ve kelimenin anlamı daha çok dar oyukluk anlamını içermektedir.

Dolayısıyla Gagauzların ay bobalarının tanımlamasını sürdüren, Zentralasien'den ışınlanma ile geldiklerini düşünen Gagauzların Farsça ve Arapça gibi Osmanlıca'yı dışlamaları temelsiz olarak kabul edilebilir.

---

[71] http://www.gagauzya.com/gazete/gokouz2.pdf
[72] плетеница от конци за украса на женски дрехи, кърпи, чаршафи и др. (диал . тънтела , тънтель)

EK

Türkçülük içindeki bu akımda Rus güdümlülük yine Batı tabanlı eleştiri yapıp, Batı'nın Müslümanlık veya Hıristiyanlığa indirgediği tarihle kıyaslanmayacak köklü bir tarihi yok saymaya çalıştığı propaganda yapılır. Gerçekleri sadece kendileri bildiğini düşünen komünistler, sosyalistler, anarşistler... gibi Batı korkuluğuna karşı gerçek olanın kendilerine ait olduğunu düşünürler.

Örneğin Gagauzların Orta Asya kökenli olduğuna dair Rus tanımlarıyla kendilerine kimlik bulmaları gibi Çuvaşlar da kökenlerinin Sümerlere dayandığını düşünmektedirler[73] ve bu düşünceleri Çarlık Rusya'nın emperyal amaçları ile çerçevelenmiştir:

> Согласно яфетической теории чуваши имеют своими предками шумеров, живших между 4500—1000 гг. дохристианской эры в междуречьи Тигра и Евфрата. В разные эпохи дохристианской эры, под влиянием социально - экономических факторов, потомки шумеров расселились по разным странам света.

Bu nedenle Moldov ayrılıkçısı Gagauzlar, Transdinyesterliler; Gürcü ayrılıkçısı Osetler, Abhazlar gibi masalsı tarihleri kurgularla anılır:

> And indeed the Chuvash have been identified with all manner of peoples: the Khazars, the Sumerians, the Basques, the Sarmatians and the less familiar Avars and Burtasses.

Kurgular Rus gerçekliği karşısında Çuvaş kimliğinin güç kaybetmesine neden olarak, Çuvaşların Moskof amaçları için Çuvaşlık kimliğini gereksiz[74] ve Rus'un emperyal amaçları için ölmeyi şerefli hale getirebilir[75].

---

73 https://el.kz/en/the-chuvash-are-descendants-of-sumerians-compatriots-of-vasily-chapayev-and-vladimir-lenin_35530/

74 https://idel-ural.org/archives/chuvash-znaj-poka-ty-zashhishhaesh-russkij-yazyk-v-ukraine-o-ego-zashhite-na-tvoej-zemle-pozabotitsya-vlast/

75https://ok.ru/group/62203077525739/topic/154751098616811
https://krchet.cap.ru/news/2023/04/18/v-pamyatj-o-pogibshem-uchastnike-svo-v-krasnocheta
http://sovch.chuvashia.com/?tag=батальон-связи-атал
https://chgtrk.ru/novosti/obshchestvo/v-chuvashii-formiruyut-batalon-specialistov-svyazi-atal/

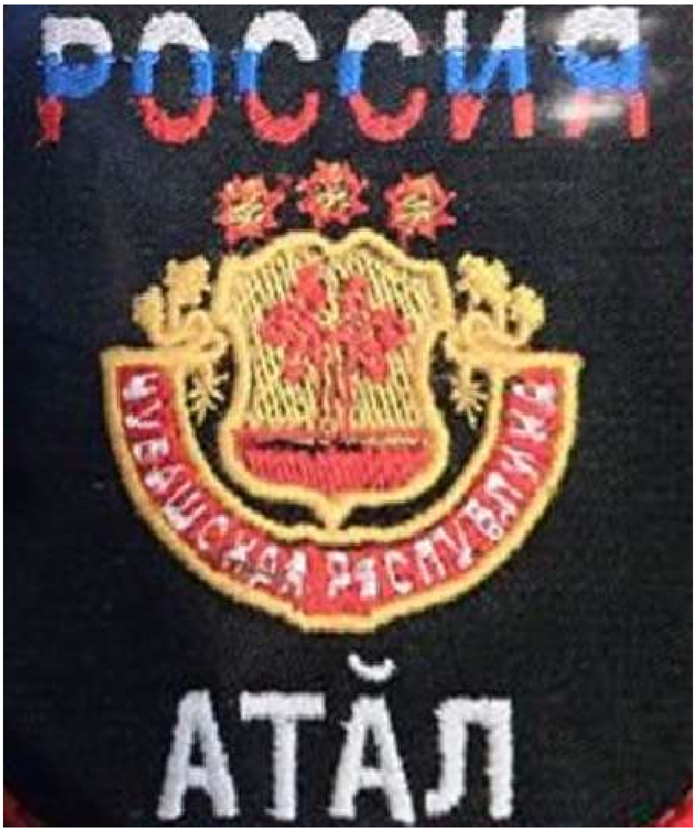

Türkiye'de Osmanlı gibi Turan hayalciliği
gerçeklerle uyumlu değildir

Rusya için ölecek ve öldürecek Çuvaşları gören Türkiye'de Gürcü bölücülerini desteklemiş olanlar Osmanlı hayallerini sığındıkları[76] gibi Turan hayalleri için şimdi Rus'a hizmet eden Çuvaşları destekleyebilirler

[76] Aydınlık, 22.04.2023